

Gelukkig de vrede- stichters

missio

Stemmen
van hoop in
West-Afrika

Liturgie- en
preeksuggesties

Missiezondag
18 oktober 2020

missio.nl

Missiezondag

18 oktober 2020

Gelukkig de vredestichters: Stemmen van hoop in West-Afrika

Inleiding

In deze brochure vindt u suggesties voor een viering in het weekeinde van Missiezondag 18 oktober. De achtergrondinformatie over West-Afrika en de gedachten bij het evangelie kunt u gebruiken bij de overweging. Verder vindt u hier gebeden voor in de viering. Deze brochure is ook te downloaden van onze website, in een pdf-bestand. Als u de brochure in een word-bestand wilt hebben, kunt u een e-mail sturen aan: m.baijens@missio.nl

Missio en Missiezondag

Missio is het katholieke solidariteitsfonds van de wereldkerk. Missio Nederland is onderdeel van de internationale Pauselijke Missiewerken en steunt wereldwijd kinderen in nood, het pastorale werk van parochies en bisdommen en de opleiding van priesters, diakens, pastorale werkers en catechisten. De jaarlijkse collecte op Missiezondag dient niet verward te worden met andere missionaire projecten. Het centrale solidariteitsfonds van Missio ondersteunt ook die bisdommen en parochies die geen directe verbinding hebben met geldgevers. Missiezondag is vooral het feest van de solidariteit. We vieren dat we deel zijn van een wereldwijde gemeenschap van mensen die verantwoordelijkheid voor elkaar neemt. Die verantwoordelijkheid wordt concreet in de wereldwijde collecte, die Missiezondag tot de grootste solidariteitsactie van de katholieken maakt.

Bouwstenen voor de overweging

1. West-Afrika: vrede onder druk

Niger en Nigeria waren lange tijd, samen met buurlanden in de Sahelregio, een voorbeeld van vreedzaam samenleven van mensen van verschillende religies en etnische groepen. Ondanks grote problemen als armoede en honger was er sprake van een relatieve stabiliteit. Maar de laatste jaren is die vrede onder druk komen te staan. Islamitische terreurgroepen breiden zich over steeds meer landen uit. In Nigeria is de terreurgroep Boko Haram nog altijd actief. In maart doodden de moslimfundamentalisten in Nigeria en in het naburige Tsjad meer dan honderd soldaten.

Corona in West-Afrika

Nu komt er een extra probleem bij: de coronapandemie. Men maakt zich misschien nog niet eens zoveel zorgen om de gevaren van het virus zelf als wel om de ernstige economische gevolgen. Miljoenen mensen in Afrikaanse landen hebben gewoon niets te eten wanneer ze een dag hun werk niet kunnen doen. Sociale zekerheid en een vast salaris bestaan niet in deze informele economie. Deze mensen vechten om te overleven sinds de coronacrisis het Afrikaanse continent heeft bereikt.

Het sterke netwerk van de katholieke Kerk

In deze crisis kan de katholieke Kerk van West-Afrika een belangrijke rol spelen, want zij is met haar netwerk in bijna elk dorp aanwezig. De mensen vertrouwen eerder de kerkelijke medewerkers dan hun regering. Bijna geen enkele andere organisatie kan door haar sterke netwerk van solidariteit zoveel mensen terzijde staan en moed geven. De aartsbisschop van Abuja, Nigeria, Ignatius Kaigama: "Op dit moment lijkt alles alleen maar duister en beangstigend. Maar we geven nooit op. We hebben in het verleden samen voor grotere uitdagingen gestaan en die overwonnen. Deze zal niet anders zijn, vooropgesteld dat we het samen doen."

Stemmen van hoop

Te midden van oplaaiende conflicten en problemen als honger, armoede en nu ook de coronapandemie klinken echter ook stemmen van hoop. Stemmen van kerkelijke medewerkers die zich actief inzetten voor vrede tussen christenen en moslims en tussen etnische groepen. Want alleen samen kan men de problemen het hoofd bieden.

Op onze website vindt u portretten van deze stemmen van hoop.

www.missio.nl

2. Bij het evangelie

Het zijn gevleugelde woorden geworden die in het evangelie van vandaag staan: Geef aan de keizer wat de keizer toekomt, en aan God wat God toekomt.

De vraag die aan Jezus gesteld wordt, of het geoorloofd is aan de keizer belasting te betalen, is bedoeld om hem in de val te laten lopen. Het is een strikvraag. Zegt Jezus 'ja', dan schaart hij zich aan de kant van de Romeinse bezetter en verliest hij de steun van het volk. Maar als Jezus 'nee' zegt, dan komt hij in feite in opstand tegen de Romeinse keizer, toentertijd keizer Tiberius. Jezus kan dus eigenlijk geen kant op.

Jezus geeft geen direct antwoord op de vraag, maar vraagt om hem een munt te laten zien. Op de munt staat de beeltenis van keizer Tiberius. De munten zijn dus van de keizer. De keizer komen de munten, het geld toe. Maar Jezus voegt er iets aan toe: Geef aan God wat God toekomt.

De Romeinse keizer werd beschouwd als een god. Voor joden was dat ongehoord. Er is maar één God en dat is niet de Romeinse keizer. Bovendien is er een verbod op het afbeelden van God.

Wie of wat is beeld van God? De mens. De mens is geschapen naar Gods beeld en gelijkenis. Wat geven wij aan God? Wat komt God toe? Wat geven wij God van onszelf? Onze talenten, gaven, inzet, ons meewerken aan het Rijk van God? Onze inzet, ieder op een eigen manier, voor een wereld met meer gerechtigheid, meer vrede.

Belasting betalen doet niemand graag. Vroeger niet aan de keizer en de koning en nu niet aan de staat. De kranten staan vol met nieuws over brievenbusfirma's en belastingparadijzen. Als je belasting alleen ziet als geld afdragen, dan ervaar je het als iets dat van je afgenomen wordt. Maar je kunt ook kijken wat er met al het belastinggeld gedaan kan worden. Dan zie je dat de overheid zo kan zorgen voor goed onderwijs, gezondheidszorg, infrastructuur, veiligheid voor de mensen.

God heeft niets aan geld of belasting. 'Geef aan God wat aan God toekomt' vraagt om iets totaal anders. Het vraagt naar de mens, naar onszelf. Hoe leef ik zó, dat ik meer en meer beeld en gelijkenis van God word. Wat geef ik van mijzelf dat God toekomt?

Openingswoord

Het is vandaag Missiezondag en op alle continenten vieren katholieke gelovigen hun wereldomvattende gemeenschap in gebed en solidariteit. Dit jaar besteden we aandacht aan enkele landen in West-Afrika. Een gebied dat te lijden heeft onder armoede, honger, terreur en nu ook de coronacrisis. Te midden van dit lijden klinken echter ook stemmen van hoop. Stemmen van mensen die ijveren voor de vrede. Vrede tussen christenen en moslims, vrede tussen verschillende bevolkingsgroepen. Speciaal met hen zijn wij vandaag in gebed en solidariteit verbonden.

**Geef aan God
wat aan
God toekomt.**

Openingsgebed

Goede God,
Maak ons opmerkzaam voor de nood van de mensen in West-Afrika en overal waar we verdriet en lijden ontmoeten. Open onze oren en onze harten voor degenen die lijden onder geweld en bedreiging, onder armoede en discriminatie. Maak ons ook ontvankelijk voor de verhalen van hoop die vertellen van toewijding en goedheid, van de moed om te dienen en de gave om lief te hebben. Schenk ons uw boodschap van hoop, uw woord van bevrijding. Dat vragen wij U door Jezus Christus, onze Heer en broeder. Amen.

Lezingen

Jesaja 45,1.4-6
1 Tessalonicenzen 1,1-5b
Matteüs 22,15-21

Voorbeden

Voor de kerk in West-Afrika,
dat zij vastberaden haar weg
aan de kant van de armen
en thuislozen kan gaan.

Voor alle verantwoordelijken in
politiek en samenleving,
dat zij zich in dienst stellen
van vrede en gerechtigheid.

Voor alle mensen, die
ontworteld en op de vlucht zijn,
dat zij hulp vinden en
een plek om thuis te zijn.

Voor allen, die zich inzetten
voor een vreedzaam samenleven
ongeacht herkomst, huidskleur en religie,
dat zij vreugde en solidariteit ervaren.

Aankondiging van de collecte

De collecte van Missiezondag is onderdeel van de solidariteitsactie in alle ongeveer 3.000 bisdommen over de hele wereld. Op alle continenten volgen de gelovigen de oproep van paus Franciscus om kerkelijke hulpprojecten in de armste landen van de wereld, zoals bijvoorbeeld in West-Afrika, te ondersteunen. Stelt u zich eens voor: als slechts tien procent van alle katholieke gelovigen daaraan meedoet, dan betekent dat dat over de hele wereld meer dan 120 miljoen mensen meedoen. Wij nodigen u uit, vandaag deel te nemen aan deze solidariteitsactie met uw bijdrage. Samen kunnen we veel tot stand brengen. Hartelijk dank.

Tip: Als u op de Wereldmissiedag van de kinderen (weekend van 3 en 4 oktober) de spaarzakjes uitgedeeld hebt, kunt u ze nu laten inzamelen door de kinderen.

Slotgebed

Goede God,
Leid ons naar de verten,
naar de verscheidenheid van mensen en culturen.
Laat U zien in hun tradities,
liederen, dansen en verhalen.
Wees bij ons als we elkaar ontmoeten.
Wees bij ons als we met elkaar spreken
over vreugde en verdriet,
geloof en twijfel, over U.
Leid ons naar de verten, God,
en daar aan voorbij.
Amen.

Zegenbede

Goede God,
laat ons nu gesterkt door deze viering
uiteen gaan en vol levensvreugde
de taken die U ons heeft toebedacht, vervullen.

Laat ons nooit die mensen vergeten,
die lijden onder grote armoede en ongerechtigheid,
zoals ook veel mensen in West-Afrika.
Mogen onze gebeden en gaven van vandaag
bijdragen aan een verbetering van hun leven.

God zegene en behoede u op al uw wegen.
In naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.
Amen.

Extra gebeden

Gelukkig de vrede-stichters

Gelukkig, die in tijden van nood hun oorsprong vinden,
die in het kruis de boom van leven herkennen,
die Christus ervaren als alpha en omega.
Zij zullen overwinnen wat verdeelt.

Gelukkig, die in tijden van nood solidariteit leven,
die de maskers van eenzaamheid afleggen,
die in gemeenschap boven zichzelf uitgroeien.
Zij zullen de wereld vernieuwen.

Gelukkig, die in tijden van nood zicht op de horizon houden,
die deuren van hoop openen,
die mensen leven, licht en vertrouwen brengen.
Zij zullen vrede stichten.

Katharina Bosl von Papp

Missio Aken

God, U bent vrede

Laat vrede heersen op onze aarde!
Dat elk mes een schede vindt,
elke gifpot een deksel.
Dat mensen beamen wat mensen zeggen,
en hoofden goedkeurend knikken.
Laat op uw wind
boze woorden wegdrijven naar het woud.
Laat ze huizen in het diepst van het bos,
en in het dorp geen hoofd meer op hol brengen.
Want U, God, U bent vrede
uw vrede heerse op onze aarde.

Gebed door Ewe

uit Togo

Een andere reiszegen

Heer, wij gaan elke dag van huis,
om onze dienst aan de mensen te vervullen,
vooral aan de armen en zwakken,
en proberen de verlenging van uw handen
te zijn, die liefde en vrede schenken –
ook als wij niet weten, wat de dag zal brengen.

Op straat staan we bloot aan onveiligheid
en gevaren: ontvoering, beroving, alle mogelijke
overvallen. Steeds weer worden wij met aanhoudende
regionale conflicten in ons land geconfronteerd.

Heer! Wij weten dat u er altijd voor ons bent en
met ons meegaat. Wees bij ons, om ons te leiden, te
beschermen en ons te sturen. Wees bij ons, Heer, nu
op deze reis en op de weg door ons leven.
Behoed ons en allen die wij ontmoeten voor
schade aan lichaam en ziel.

Wees bij ons, wanneer wij uw woord met elkaar delen
en in wederzijdse uitwisseling begrip voor
de ander, vrede en liefde zoeken.

Zegen ons! Zegen onze reis en zegen ons
werk voor vrede en dialoog.
Amen.

Zuster Veronica Onyeansi

*Zuster Veronica Onyeansi (53) zet zich in Nigeria in voor vredeswerk,
interreligieuze dialoog en vrouwenrechten. Het land lijdt onder de terreur
van Boko Haram en bloedige conflicten tussen bevolkingsgroepen.*

Vredesgebed

God, u bent schepper en bron van het leven.
Uw naam zij geloofd in eeuwigheid.

Wij, de mensen in de regio Plateau, zeggen ja tegen
de heiligheid en onaantastbaarheid
van het leven, dat u ons gegeven heeft.

O Heer, vervolg ons niet,
wanneer we een fout begaan of zondigen, zo dat
leven en eigendom verwoest worden.
Ons land heeft geleden onder geweld.
Haat en egoïsme hebben onze menselijkheid verwond.

Heer, onze schepper,
wij bidden u om vergeving
voor onze zonden.
Wij weten dat u het bent,
die onze gedachten in
de richting van vrede stuurt.

Verhoor ons gebed en bescherm ons.
Help ons elkaar in liefde en vriendelijkheid
te ontmoeten en elkaar de handen
te reiken in vriendschap.

Sterk onze vastberadenheid
elkaar te vergeven.
Laat ons erkennen en getuigen,
dat onze menselijkheid ons verbindt.
Amen.

*DREP, Dialog, Reconciliation and Peace Centre, is in 2011 opgericht door
aartsbisschop Ignatius Kaigama in Nigeria. Hij wilde de geweldspiraal in de
stad Jos doorbreken door de stichting van dit interreligieus vredesinitiatief.*

Gebed voor Afrika

Heer Jezus Christus,
Gij die tot de apostelen sprak:
'Vrede laat ik u, mijn vrede geef ik u.'
Schenk ons de moed
diegenen die geweld uitoefenen
aan te spreken en hun houding te veranderen.
Help ons,
ons hele leven, denken en doen
in dienst van de vrede te stellen.
Wij bidden voor een nieuw Afrika,
waar geen angst meer heerst,
waar geen gewelddaden meer plaatsvinden
en waar eigenbelang mensen er niet toe verleidt
anderen onrecht aan te doen.
Uw rijk kome
voor de volkeren van alle
Afrikaanse talen en stammen,
uw rijk van gerechtigheid, vrede en liefde.
Moge er vrede heersen in Afrika.
Moge er vrede heersen op de hele wereld.
Amen.

Gebed uit Tanzania

**Vrede tussen
christenen en moslims,
vrede tussen
verschillende
bevolkingsgroepen.**

DE 7 SPEERPUNTEN VAN MISSIO

1. Kind in nood

2. Scholing

3. Pastorale
vorming

4. Parochievrijwilligers
helpen

5. Parochiegemeenschap
opbouwen

6. Hun kerk steunen

7. Onze kerk
inspireren

missio

Postbus 93140, 2509 AC Den Haag

070 – 304 74 44

missio@missio.nl

www.missio.nl | www.missiokids.nl

Iban: NL65 INGB 0000 0015 66

Wereldmissiemaand

WERELD MISSIE MAAND

oktober 2020

missio.nl